

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION EXTRAORDINAIRE 1991-1992 (*)

12 MARS 1992

PROPOSITION DE LOI

abrogeant l'article 1395 du Code civil

(Déposée par MM. Berben, Verwilghen
et de Clippele)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La procédure d'homologation de la modification du régime matrimonial, telle qu'elle est prévue par l'article 1395 du Code civil, présente certains avantages. Toutefois, force est de constater que les nombreuses modifications opérées constituent une lourde charge pour les tribunaux et les services des greffes.

Quant aux parties, elles doivent comparaître en personne, ce qui pose des problèmes aux malades et aux personnes âgées et entraîne une perte de temps pour les personnes qui exercent une profession.

A cela s'ajoute le fait que, selon la jurisprudence de la Cour de cassation, l'homologation n'est plus possible après le décès d'un des époux. Cette thèse étant tantôt suivie, tantôt désavouée par les tribunaux, il en résulte de grandes injustices et une insécurité juridique notoire.

Qui plus est, la loi n'est pas toujours très claire, de sorte que plusieurs points font l'objet d'interprétations divergentes. C'est ainsi que la loi ne définit pas précisément la tâche du juge, non plus que l'objet de l'homologation. Des procédures sont actuellement engagées en vue de l'annulation d'homologations.

(*) Première session de la législature n° 48.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1991-1992 (*)

12 MAART 1992

WETSVOORSTEL

tot opheffing van artikel 1395 van het Burgerlijk Wetboek

(Ingediend door de heren Berben,
Verwilghen en de Clippele)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De procedure van homologatie van de wijziging van het huwelijksvermogensstelsel, zoals geregeld door artikel 1395 van het Burgerlijk Wetboek, biedt enkele nadelen. De talrijke wijzigingen die worden doorgevoerd vormen een zware belasting voor de rechtbanken en de diensten der griffies.

De partijen zelf dienen zich in persoon aan te bieden, wat voor zieken en bejaarden problemen stelt, en voor de beroepsactieve rechtsonderhorigen een louter tijdverlies betekent.

Daarbij komt dat volgens de rechtspraak van het Hof van Cassatie na overlijden van één der echtgenoten de homologatie niet meer mogelijk is, een stelling die door de ene rechtbank wel, en door de andere rechtbank niet wordt gevolgd, hetgeen resulteert in uiterst onbillijke toestanden en rechtsonzekerheid.

Bovendien is de wet niet steeds duidelijk en bestaan er belangrijke meningsverschillen op meerdere punten. De taak van de rechter is nog steeds niet ondubbelzinnig omschreven, evenmin als het voorwerp van de homologatie. Op dit ogenblik krijgen we te maken met procedures strekkende tot nietigverklaring van de homologatie.

(*) Eerste zitting van de 48^e zittingsperiode.

Nul ne conteste qu'il appartient aux époux et à eux seuls de juger de l'opportunité des modifications envisagées. Le seul problème qui se pose concerne la protection des créanciers éventuels.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1^{er}

Cet article vise à compléter l'article 1394 par un nouvel alinéa concernant une modification des patrimoines sans que le régime matrimonial soit lui-même modifié.

Art. 2

Cet article vise à abroger l'article 1395 du Code civil.

Art. 3

Cet article vise à supprimer la référence à l'article 1395 du Code civil figurant à l'article 628, 2°, du Code judiciaire.

Art. 4

Cet article vise à supprimer la phrase introductive et le 1° de l'article 1319 du Code judiciaire.

Niemand betwist dat alleen de echtgenoten te beslissen hebben over de opportuniteit van de voorgenomen wijzigingen, het enige probleem dat zich kan stellen is de bescherming van gebeurlijke schuldeisers.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behelst de aanvulling van artikel 1394 met een nieuw lid dat betrekking heeft op een wijziging aan de boedels, zonder dat het huwelijksstelsel zelf wordt gewijzigd.

Art. 2

Dit artikel behelst de opheffing van artikel 1395 van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 3

Dit artikel behelst de opheffing van de verwijzing naar artikel 1395 van het Burgerlijk Wetboek in artikel 628, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 4

Dit artikel behelst de opheffing van artikel 1319 inleiding en 1° van het Gerechtelijk Wetboek.

P. BERBEN
M. VERWILGHEN
J.-P. de CLIPPELE

PROPOSITION DE LOI**Article 1^{er}**

L'article 1394 du Code civil est complété par l'alinéa suivant :

« L'inventaire n'est pas non plus requis lorsqu'une modification est apportée au patrimoine sans que le régime matrimonial soit lui-même modifié, à condition que le règlement des droits respectifs établisse à quel patrimoine un bien appartient et à quel patrimoine il est apporté. »

Art. 2

L'article 1395 du même Code est abrogé.

Art. 3

L'article 628, premier alinéa, 2°, du Code judiciaire est remplacé par ce qui suit :

« 2° le juge de la dernière résidence conjugale, lorsqu'il s'agit d'une demande visée aux articles 213, 214, 215, 216, 220, 221, 223, 224, 1420, 1421, 1422, 1426, 1441, 1443 et 1469 du Code civil. »

Art. 4

A l'article 1319 du même Code, la première phrase et le 1° sont supprimés.

3 mars 1992.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Artikel 1394 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid :

« De boedelbeschrijving is evenmin vereist wanneer een wijziging aan de boedel wordt doorgevoerd, zonder dat het huwelijksvermogensstelsel zelf wordt gewijzigd, op voorwaarde dat de regeling van de wederzijdse rechten vaststelt tot welke boedel een goed behoort en in welke boedel het wordt ingebracht. »

Art. 2

Artikel 1395 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 3

Artikel 628, eerste lid, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door wat volgt :

« 2° De rechter van de laatste echtelijke verblijfplaats, wanneer het gaat om een vordering als bedoeld in de artikelen 213, 214, 215, 216, 220, 221, 223, 224, 1420, 1421, 1422, 1426, 1441, 1443 en 1469 van het Burgerlijk Wetboek. »

Art. 4

In artikel 1319 van hetzelfde Wetboek worden de eerste zin en het 1° opgeheven.

3 maart 1992.

P. BERBEN
M. VERWILGHEN
J.-P. de CLIPPELE